

סיכום כנס תיירנים אקולוגיים, אכסניית פאוזי עאזר, נצרת

יום רביעי, ה- 13 ביוני 2007

www.fauziazarinn.com, נצרת, עאזר, פאוזי

מעוז ינון, היזם והמנהל של אכסניית 'פאוזי עאזר', בלב השוק של העיר העתיקה בנצרת, סקר את ההיסטוריה של הבית והסביבה שבו פועלת האכסניה ותיאר את הסיבות שהביאו להקמתה, כמו גם הסיבות שבעטיין המקום הנו 'אקולוגי'; שיחזור מבנה היסטורי ובכך שימור מסורת ומורשת מקומית (בנייה ועיצוב בתים מהתקופה העותמאנית) והימנעות מיצירת פסולת בניין והבאת חומרי בניין חדשים; ותמיכה ועידוד הקמה של עסקים מקומיים (בעיקר ע"י מתן ייעוץ עסקי והכוונת האורחים לביקור בעסקים), אשר הביאו לצמיחה משמעותית של התיירות בנצרת.

למידע נוסף, מומלץ לקרוא את המסמך המצורף: 'נפל דבר בתיירות'

www.goeco.org/israel.aspx, תיירות התנדבותית אקולוגית.

יונתן גילבן, מקים ומנהל חברת Go Eco, הסביר את מהות הרעיון של חופשה התנדבותית; חופשה המשלבת כיף ואתגר, הכרות עם הגיאוגרפיה והתרבויות המקומיות, עם סיוע לפרויקטים של שימור טבע והעצמת קהילה. החברה מציעה לתייר הישראלי מגוון חופשות התנדבותיות ואקולוגיות בחו"ל ולתיירים חופשות התנדבות בישראל, בשיתוף רשות הטבע והגנים ועסקי תיירות מקומיים. הסיבות שבעטיין הפעילות של החברה היא אקולוגית; תרומה ישירה לפרויקטים לשימור מגוון ביולוגי (סיוע פיזי והסברתי); העלאת המודעות הציבורית ו "הפופולריות" של פרויקטי השימור בישראל ובעולם; תמיכה בעסקים מקומיים והפיכתם ל "רוקים".

למידע נוסף, מומלץ לצפות במצגת הכנס של Go Eco

www.rishlakish.com, בית בד אורגני בציפורי,

אבנר קין, שותף ומנהל התיירות בריש לקיש, הציג את תהליך ההקמה של בית הבד; הוא סיפר כי בתחילה לא הייתה כוונה להקים אתר "אקולוגי", אולם, המציאות הובילה אותם לידי כך. האתר הוקם בנחלה של משפחה שכל חברה בעלי ידע וחזון אקולוגי, אשר הביאו לכך שכיום מהווה המקום דוגמה מיטבית ליישומים אקולוגיים; מבנה בית הבד הנו לול שעבר הסבה בתוספת בנייה עם באלות (חבילות קש) ובוץ וטיח מחרסית מקומית; ישנה מערכת לטיהור מים בעזרת צמחים – בעיקר ל "שאריות המים" הנפלטים בתהליך כתישת הזיתים; בחזית בית הבד גינה אורגנית טיפולית; ישנם שירותי קומפוסט; בבית הקפה מוצרים מקומיים, כוללת התוצרת של המקום שהנו שמן זית וזיתים אורגניים.

למידע נוסף, מומלץ לצפות במצגת הכנס של ריש לקיש

<http://www.bikta.net>, צימרים בנח"ל נמרוד,

לילך אשתר, מקימה ומנהלת הצימרים בקתות בערפל, תיארה באופן מקיף ומעמיק כיצד הנם אקולוגיים; **בנייה אקולוגית**: בנייה עצמית מחומרים ממוחזרים, "סוג ב", וחומרים מקומיים, מפנה דרומי חוסך באנרגיה, השתלבות בנוף ובמטע דובדבנים (לקטיף ומאכל ע"י האורחים), בידוד אקוסטי משטיחים מקיר לקיר, שאריות גבס ופסולת אחרת, בניית הבריקה באמצעות צמיגים משומשים, פסולת פלסטיק ובוץ מקומי ושימוש בצמיגים לבניית ערוגות בגינה; **תפעול אקולוגי**: מערכת המים מתחממת על ידי האח שמחמם את הבקתה כך שיש חסכון גדול בחשמל

וגז, מרוב הצימרים מי הג'קוזי מנוצלים להשקיית הגינות, ייבוש הכביסה מתבצע בחדר חם; **הסברה סביבתית**: במקום 'מבואת מטיילים' הכוללת ספרי טיולים, מפות (הניתנות להשאלה) ודפי מידע על הסביבה שהכינה לילך ומחולקים ללא תשלום, אתר אינטרנט עם תחנת חיזוי פתוחה לכל; **השקעה בקהילה**: תרומה על בסיס קבוע למוסדות נזקקים באזור, העסקת עובדים וקבלנים מקומיים, רכישת כלי קרמיקה מתוצרת מקומית, ארוח משפחות ואנשים הזקוקים לתמיכה והרצאות בהתנדבות בנושאי איכות סביבה ותרומה לקהילה.

למידע נוסף, מומלץ לצפות במצגת הכנס של בקות בערפל

דפנה רז, מגזין 'נשיונל ג'יאוגרפיק', חווית המבקר

דפנה רז, העורכת הראשית של מגזין 'נשיונל ג'יאוגרפיק', דיברה על כך כי תיירות מסיבית במהותה אינה אקולוגית; היא צורכת תשתיות ושטח רב ומביאה לשריפת דלק וזיהום ע"י מטוסים גדולים ורכבים. תיירות אקולוגית או כמו שמכנים אותה במגזין Traveler – **תיירות גיאוגרפית** – הנה כזו המנסה לשמור על המקום ובעיקר על **תחושת המקום**. היא מעודדת אנשים להתערות בחברה ולהתערות באנשים. לחפש פחות את הפיתויים הזולים וההמוניים ולהיות מוכנים לשלם קצת יותר בשביל הזכות לקבל משהו אמיתי ואיכותי. דפנה תיארה את הרעיון של התיירות האקולוגית/הגיאוגרפית, מנקודת מבטו של התייר - כפי שחווה אותו במסעותיה השונים בעולם. בחווה חקלאית בסרדיניה - על אף תנאי הלינה הפשוטים והעדר "אטרקציות", החוויה הייתה בלתי נשכחת הודות לאירוח האישי והלבבי של בעל החווה אשר הכין בעצמו את ארוחת הערב ממוצרים של המקום ואירח להם חברה לאורך כל הלילה. בפרו, באמזונס, שוטטה ברחבי הכפרים ושוחחה עם אנשים מקסימים אשר נראו מודרניים לחלוטין. מבחינתה, הם הדבר האותנטי. מה שיש ומה שקיים הוא האותנטי ולא "הצגות תרבותיות", האופייניות לאתרי תיירות מסיבית (כמו השמורות האינדיאנית בארה"ב ושבט ארוכות הצוואר בתאילנד).

מיכל וימר-לוריא, תיירות אקולוגית ישראל, דוגמאות מהעולם לתיירות אקולוגית, www.ecotourism-israel.com

מיכל וימר-לוריא, מייסדת ומנהלת חברת 'תיירות אקולוגית ישראל', הציגה נתונים בנוגע לתעשיית התיירות האקולוגית העולמית ותיארה דוגמאות מיטביות: **רשת המלונות הצרפתית Accor** שפיתחה תוכנית הסברה עבור הסביבה הימית בה המלונות פועלים; התוכנית כוללת פעילויות ההסברה מופנית לצוות העובדים, ספקים ואורחים ומתבצעת במסגרות שונות, כגון: השתלמויות לעובדים ופעילויות לילדים אורחי המלון ובאמצעים שונים, כגון: שילוט, עלוני מידע, פינת הסברה; חברת **Wilderness Safaris**, **יוהנסבורג**, דרום אפריקה, המפרישה חלק מדמי התשלום של כל תייר (\$25) לטובת קרן נאמנות להגנה על בעלי חיים (כגון: פרויקטים לשימור צבי הים); **אכסניית The Black Sheep Inn**, **באקוודור**, **משקיעה בקהילה ע"**: העסקת תושבים ועידודם לפתוח עסקים מקומיים (גם ע"י מתן הלוואה ללא ריבית), מכירת עבודות אומנות והעברת כל הרווח מהם לאומנים, ארגון הסעה משתפת של תיירים ע"י בעלי רכבים מקומיים, לימוד אנגלית ומחשבים בבית ספר המקומי, סבסוד ספרי לימוד, הקמת מרכז לימוד וספרייה, סבסוד סדנאות לתושבים (כגון: תכנון משפחה ועזרה ראשונה למטיילים), תרומת מחשבים ומכונת צילום לבית הספר המקומי, תיקון מערכת המים המקומית וקווי הטלפון ביישוב ועוד; **בנייה ותפעול ירק**: בנייה מחומרים ממחזרים ומקומיים, הפרדה ומחזור של כל סוגי האשפה, כולל אנושית (האכסניה מתפארת בייצור אפס פסולת), הפעלת משאבת מים סולארית, שירותי קומפוסט עם מיכל אגירת מים על הגג ועוד; **יעוב ושמירת טבע**: נטיעת עצים וצמחייה אנדמית לייצוב המדרונות ההרריים, ומדריכים אורחים ותושבים לטייל באופן הממזער נזקים לסביבה ועוד; **חינוך והסברה סביבתית**: פנייה למטיילים באקוודור לבחור לשהות במקומות שהנם

ידידותיים לסביבה, תומכים בקהילה ומקדמים תיירות בעלת השפעה מינימאלית על הסביבה. מעודדים תחבורה ידידותית לסביבה: מציעים קיזוז פחמן בטיסה לאקוודור והנחות לרכבי אופניים המטיילים והשוהים לאורך זמן באכסניה. **אירוח בבתים באי Ko Ya Noi, תאילנד**; הפרויקט הפועל ע"י ארגון **Responsible Ecological Social Tours**, זכה ב 2002 בפרס של ה World Legacy Award והנו דוגמא לתיירות אקולוגית ברמת היעד. שותפים בפרויקט עשרות ממשפחות הכפר, המארחות את התיירים ומאפשרות להם "הצצה" לעולמם. אולם, במסגרת ניסיון אישי, נראה כי לתייר הפרטי (אשר אינו מגיע בתיאום עם ארגון REST), החוויה של אירוח בבתים אינה "אפקטיבית" וחיובית; המארחים אינם דוברי אנגלית והארחים אינם "משתלבים" באורח החיים של הראשונים. נהפוך הוא, האחרונים ישנים במיטות של אורחיהם והתקשורת בין השניים מינימאלית. יחד עם זאת, ניתן להסתובב באי ולחוות חוויות של עבודה בשדה ובים, ללא תיאום וללא תשלום. **קונספט ה Pan Parks באירופה**; מותג לחבילות תיור אקולוגיות - המשלבות ביקור בפארקים ובפרויקטים לשימור מגוון ביולוגי עם עסקי תיירות בקהילות הסמוכות – ביוזמה וניהול ארגון בעלי החיים העולמי WWF עם מפעיל התיירות ההולנדי Molecaten. על מנת להשתלב במותג, על הפארקים והעסקים לעמוד בקריטריונים של ניהול מושכל ואחראי לסביבה ולקהילה; עקרון ערכי טבע, עקרון ניהול השמירה, עקרון ניהול מבקרים, עקרון פיתוח תיירות בת קיימא ועקרון עסקים מקומיים. **אמצעי הסברה לתייר האקולוגי, לאוס**; על מנת לחנך את התייר בטרם בואו ללאוס ולמזער חיכוכים או פגיעה רגשית בקרב תושבים מקומיים (בדרך כלל בשוגג עקב "פערי התרבויות"), מופיעה באתר הרשמי של התיירות האקולוגית בלאוס, סדרה של ציורי קריקטורה הממחישים התנהגות הולמת ("עשה ואל תעשה").

רשמה: מיכל וימר-לוריא

תיירות אקולוגית ישראל